

Obsah

Národný program rozvoja biopalív	2
Zoznam vydaných osvedčení o súlade investičného zámeru s dlhodobou koncepciou energetickej politiky	33
Členské štáty Organizácie pre zákaz chemických zbraní - OPCW	35

Content

The National Biofuel Development Programme	2
The list of issued certificates of the investment plan's compliance with the long-term concept of the Energy Policy.	33
Member States Parties of the Organization for Prohibition of Chemical Weapons	35

Národný program rozvoja biopalív

Úvod

Vláda Slovenskej republiky dňa 10. novembra 2004 prerokovala a s pripomienkami vzala na vedomie materiál „Návrh implementácie smernice 2003/30/ES o podpore využívania biopalív v doprave v podmienkach SR“.

K materiálu vláda prijala uznesenie č. 1065, ktoré v bode B.1. ukladá: podpredsedovi vlády a ministromi hospodárstva ministromi pôdohospodárstva

„ . . .vypracovať návrh národného programu a vytvoriť v ňom stimulačné ekonomické a legislatívne podmienky pre splnenie indikatívnych cieľov uvedených v smernici 2003/30/ES . . .“.

1. Politika EÚ v oblasti alternatívnych motorových palív so zameraním sa na biopalivá

Významnými dokumentmi pre členské krajiny Európskej únie (EÚ) v oblasti alternatívnych motorových palív sú:

- zelená kniha o zabezpečení dodávok energií („Green Paper“ ako dokument COM 2000/ 769),
- biela kniha o spoločnej politike v doprave („White Paper“ ako dokument COM 2001/ 370).

Cieľom týchto dokumentov je do r. 2020 nahradiť až 23 % (v prepočte na energetický obsah) klasických fosílnych motorových palív alternatívnymi motorovými palivami.

Scenár rozvoja alternatívnych palív v EÚ do r. 2020 je uvedený v tabuľke:

Rok	Biopalivá (%)	Zemný plyn (%)	Vodík (%)	Celkom (%)
2005	2			2
2010	6	2		8
2015	7	5	2	14
2020	8	10	5	23

Zdroj: EK, DG TREN (pre energetiku a dopravu)

Alternatívne palivá, medzi ktoré patria biopalivá, zemný plyn, vodík a LPG (skvapalnený ropný plyn – propán/bután), môžu priamo nahrádzať klasické motorové palivá (benzín, nafta) získavané zo spracovania ropy. Významnú podskupinu tvoria biopalivá, ktoré sú zároveň najperspektívnejšou formou alternatívnych palív. Ide o skupinu látok vyrábaných na báze rastlinných/živočíšnych zdrojov. Predovšetkým je to bioetanol, resp. konverziou bioetanolu získaný ETBE (etyl-tercbutyl éter) a metyl/etyl estery z rastlinných olejov a živočíšnych tukov (ďalej uvádzané ako estery – pozri prílohu č. 1). Tieto látky sa spravidla primiešavajú do motorových palív vyrobených z ropy za účelom náhrady časti takéhoto paliva biozložkou.

Možno skonštatovať, že politika Spoločenstva podporuje vývoj biopalív už od polovice osemdesiatych rokov a v r. 2003 bola prijatá komplexná legislatíva, ktorá sa zameriava na vytvorenie európskeho trhu pre palivá so silným priemyselným zázemím.

V súlade s vyššie uvedeným sa v rámci EÚ pre „naštartovanie“ vývoja biopalív prijala nasledovná legislatíva:

a) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/30/ES zo dňa 08.05.2003 „o podpore používania biopalív alebo iných obnoviteľných palív v doprave“ (ďalej ako smernica 2003/30/ES), ktorá sa na riešenie problematiky zameriava z týchto aspektov:

- náhrada časti motorových palív vyrobených spracovaním ropy (nafta alebo benzín) pre dopravné účely v každom členskom štáte,
- príspevok k dosiahnutiu stanovených cieľov – plnenie záväzkov vo vzťahu ku klimatickým zmenám (plnenie záväzkov z Kjótskeho protokolu – zníženie emisií plynov spôsobujúcich tzv. „skleníkový efekt“),
- zabezpečenosť zásobovania palivami s priaznivejším ekologickým dopadom na životné prostredie a podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie,
- význam pre rozvoj poľnohospodárstva a vidieka,
- plnenie výzvy na zníženie závislosti sektora dopravy na importovanej energii - na rope.

Kľúčovým článkom smernice je článok 3, z ktorého vyplýva, že:

- členské štáty by mali zabezpečiť na ich vnútornom trhu s motorovými palivami uvedenie minimálneho podielu biopalív a iných obnoviteľných palív a pre tento účel stanovujú národné indikatívne ciele;
 - referenčnou hodnotou pre tieto ciele sú 2 % vypočítané na základe energetického obsahu všetkých benzínov a nafty určených na dopravné účely (v prepočte na tony ropného ekvivalentu), uvedených na ich trhy do 31.12.2005,
 - referenčnou hodnotou pre tieto ciele je 5,75 %, vypočítaných na základe energetického obsahu všetkých benzínov a nafty na dopravné účely (v prepočte na tony ropného ekvivalentu), uvedených na ich trhy do 31.12.2010;
- biopalivá môžu byť dostupné v týchto formách:
 - ako čisté biopalivá alebo v zmesi s ropnými komponentmi pre motorové palivá spĺňajúce kvalitatívne požiadavky pre využitie v doprave,
 - ako zmesi biopaliva a ropných komponentov pre motorové palivá spĺňajúce kvalitatívne požiadavky pre využitie v doprave (európske normy EN 228 a EN 590),
 - ako kvapaliny pochádzajúce z biopalív, ako je etyl-tercbutyl éter (ETBE) – v pomere miešania uvedeného v STN EN 228.

b) Smernica Rady 2003/96/ES zo dňa 27.10.2003 „o reštrukturalizácii právneho rámca spoločenstva pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny“ (ďalej ako smernica 2003/96/ES), v zmysle článku 16 členským krajinám umožňuje (bez toho, aby bol dotknutý článok 5 smernice) uplatňovať oslobodenie od dane alebo úľavy na daniach pod daňovým dohľadom na zdaniteľné výrobky vymenované v smernici, pokiaľ takéto výrobky sú zložené alebo obsahujú jeden alebo viac uvádzaných výrobkov a sú určené alebo ponúkané na použitie alebo použité ako motorové palivo.

Súčasťou smernice 2003/96/ES sú prílohy a v nich sú uvedené minimálne úrovne zdaňovania uplatňované na motorové palivá, ďalej úrovne sadzieb na motorové palivá používané na vymedzené účely – pre priemyselné a komerčné použitie v poľnohospodárstve, záhradníctve alebo v chove rýb a v lesníctve; v stacionárnych motoroch; v zariadeniach a strojoch

používaných v stavebníctve, pri inžinierskych stavbách a pri verejných prácach, pre vozidlá určené na používanie mimo verejnej cestnej siete alebo pre také, ktorým nebolo udelené povolenie na používanie hlavne vo verejnej cestnej sieti (prehľad úrovne zdaňovania a sadzieb spotrebnej dane je v prílohe č. 2).

c) Dokument Spoločenstva (označený ako „Non paper“), týkajúci sa problematiky kompenzácie rozdielu nákladov („over compensation“), umožňuje uplatňovať určité formy podpory (zníženie sadzby dane/oslobodenie od dane; štátnu pomoc stanovenú ako rozdiel nákladov/aktuálnych cien) pri uplatňovaní sa biopalív na vnútornom trhu s fosílnymi motorovými palivami.

Takúto formu štátnej pomoci nemožno uplatňovať ako podporu pre výstavbu, resp. na rekonštrukciu zariadení na výrobu biozložiek, ale jej výška sa stanoví ako rozdiel medzi vyššími nákladmi (aktuálnymi cenami) na výrobu biopalív a výškou nákladov (aktuálnych cien) na výrobu fosílnych motorových palív.

d) Európsky fond pre regionálny rozvoj (ERDF) umožní uchádzať sa o podporu na realizáciu Sektorového operačného programu (SOP) pre obdobie rokov 2007 až 2013.

e) Uplatňovanie finančnej podpory v rámci implementácie akčného plánu pre environmentálne technológie (ETAP – Environmental Technologies Action Plan) pre obdobie rokov 2007 až 2013.

Informácia o možných formách uplatňovania finančnej podpory na plnenie indikatívnych cieľov z národného Programu biopalív je uvedená v prílohovej časti (pozri prílohu č. 6).

2. Vnútorný trh SR s motorovými palivami

Uplynulý rok 2004 a aj súčasný stav na vnútornom trhu SR s motorovými palivami vykazuje jednoznačne dominantné zastúpenie palivami, ktoré sa získavajú zo spracovania ropy. Zastúpenie alternatívnymi motorovými palivami je vyjadrené referenčnou hodnotou vyššou ako 2 % (vyjadrené ako energetický obsah palív).

Vnútorný trh s motorovými palivami možno charakterizovať z pohľadu právneho rámca, výroby a spotreby takto.

a) Legislatívny rámec tvorí :

Nariadenie Európskej komisie č. 1810/2004, ktorým sa vydáva nový spoločný sadzobník (pred vstupom do EÚ ako: „Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 573/2003 Z.z., ktorým sa vydáva colný sadzobník“)

- motorový benzín a motorová nafta ako tovarové komodity na trhu so zodpovedajúcimi označeniami položiek colného sadzobníka, resp. kódom kombinovanej nomenklatúry (2710 11 41, 2710 11 45, 2710 11 49, 2710 11 51 a 2710 11 59 pre motorové benzíny; 2710 19 41 pre motorovú naftu),

- motorový benzín a motorová nafta
(s kódom kombinovanej nomenklatúry 2710, ktoré môžu obsahovať aj prímеси biozložiek – napr. bioetanol, estery z rastlinných olejov a živočíšnych tukov v množstvách stanovených kvalitatívnymi normami, t. j. ide o tovary patriace do kapitoly 15 a 22 colného sadzobníka),
- skvapalnené plynné uhľovodíky
(s kódom kombinovanej nomenklatúry 2711 12 až 2711 19 00 ako alternatívne motorové palivo LPG),
- zemný plyn
(s kódom kombinovanej nomenklatúry 2711 11 00 a 2711 21 00 ako alternatívne motorové palivo CNG).

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 53/2004 Z.z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie evidencie o palivách

a z nej vyplývajúce požiadavky pre výrobcov, vývozcov, dovozcov a predávajúcich

- pre tovarové komodity motorový benzín - používaný na pohon zážihových spaľovacích motorov motorových vozidiel a motorovú naftu ako plynový olej - používaný na pohon vznetových motorov motorových vozidiel, necestných pohyblivých strojov a poľnohospodárskych a lesných traktorov;
- kvalitatívna norma STN EN 228:1999 pre tovarovú komoditu motorový benzín umožňuje primiešavanie alkoholov a éterov v stanovených maximálnych množstvách;
- po zverejnení vyhlášky MŽP SR v zbierke zákonov sa do sústavy STN prebrali nové európske normy na motorové palivá a to vo verzii STN EN 228:2004, resp. STN EN 590:2004, čo sa v čase jej schvaľovania nedalo do nej zahrnúť;
- v predmetnej vyhláške MŽP SR nie sú zahrnuté aj ďalšie alternatívne motorové palivá: LPG a CNG.

Zákon č. 105/2004 Z.z. o spotrebnej dani z liehu a o zmene a doplnení zákona č. 467/2002 Z.z. o výrobe a uvádzaní liehu na trh v znení zákona č. 211/2003 Z.z.

(tento zákon upravuje zdaňovanie liehu spotrebnou daňou a od dane je oslobodený lieh, ak je určený na použitie na výrobu minerálnych olejov v množstve určenom výrobnou normou spotreby).

Zákon číslo 98/2004 Z.z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení zákona číslo 667/2004 Z.z.

(ustanovujúci sadzby spotrebných daní pre motorový benzín a motorovú naftu, ako aj pre vyššie uvedené alternatívne motorové palivá; novelizácia ponechala súčasnú úroveň sadzieb z minerálneho oleja, ale doplnila sa sadzba na zemný plyn používaný ako CNG).

b) Spotreba motorových palív na vnútornom trhu SR v rokoch 2001 až 2004 a očakávanie v r. 2005

Tovarová komodita	rok 2001	rok 2002	rok 2003	rok 2004	Očakávanie v r. 2005
benzín	612 kt 655 ktoe	726 kt 777 ktoe	707 kt 757 ktoe	630 kt 675 ktoe	687 kt 735 ktoe
nafta	825 kt 854 ktoe	1 007 kt 1 042 ktoe	967 kt 1 001 ktoe	997 kt 1 032 ktoe	1 047 kt 1 084 ktoe
benzín + nafta spolu	1 509 ktoe	1 819 ktoe	1 758 ktoe	1 707 ktoe	1 819 ktoe
estery	30,07 kt 24,42 ktoe	4,68 kt 3,80 ktoe	3,07 kt 2,50 ktoe	0	*
bioetanol	0	0	0	0	*
LPG	25 kt 28,25 ktoe	29 kt 32,77 ktoe	32 kt 36,16 ktoe	35 kt 39,55 ktoe	*
CNG			6 distribučných miest/staníc pre autobusovú dopravu	⁴ / 2,9 mil. m ³ /kt 3,24 ktoe	*

Zdroj: ŠÚ SR

Poznámky k tabuľke:

- Názvoslovie alternatívnych motorových palív a koeficienty prepočtu na energetický obsah paliva sú uvedené v prílohe č. 1.
- Zo štátneho štatistického zisťovania zavedeného od r. 2001 vyplýva – „Ročné výkazy o obnoviteľných zdrojoch palív a energie (Energ 3-01), časť biopalivo“, že v rokoch 2001 až 2003 sa výroba biopalív väčšinou rušili a v r. 2004 boli aktívne iba 2 výrobné. Nakoľko nimi poskytnuté údaje sa štatisticky posudzujú ako „individuálne“, bez ich súhlasu sú tieto údaje nezverejniteľné. Možno iba skonštatovať, že výroba esterov sa v r. 2004 zvýšila o cca 60 % v porovnaní s r. 2003 a cca 94 % produkcie tvoril vývoz, zvyšok bol vykázaný ako domáca spotreba. Štatistické údaje o výrobe bioetanolu za r. 2004 nie sú k dispozícii.
- * Štátne štatistické zisťovania nie sú ukončené, preto sa tieto údaje neuvádzajú.

3. Stratégia ďalšieho rozvoja pre biopalivá v SR do r. 2010

Návrh národného programu rozvoja biopalív (ďalej ako Program biopalív) vychádza z charakteristiky súčasného stavu a z možností ďalšieho rozvoja v reťazci subjektov „pestovateľ/chovateľ – spracovateľ – výrobca biozložiek a motorových palív – distributér – spotrebiteľ/zákazník“.

Zo získaných poznatkov o situácii v danej oblasti v členských krajinách EÚ a vo svete vyplýva, že možnosti použitia biozložiek v motorových palivách spravidla predstavujú primiešavanie esterov z rastlinných olejov a živočíšnych tukov (ďalej ako estery) do motorovej nafty a primiešavanie bioetanolu alebo ETBE (etyl-tercbutyl éter) do motorového benzínu:

- v prípade miešania esterov do motorovej nafty novelizovaná verzia európskej normy pre kvalitu motorovej nafty EN 590:2004 umožňuje ich pridávanie v množstve do 5 % obj.

s podmienkou, že estery musia splňať kvalitu podľa EN 14 214 a zákazník nemusí byť o tom informovaný.

- Bioetanol možno pri výrobe motorových benzínov zúžitkovať dvomi spôsobmi:
 - priamym pridávaním do benzínov v množstve max. 5% obj. (STN EN 228:1999, resp. jej novelizovaná verzia 2004),
 - konverziou bioetanolu na ETBE a prídavkom tohto éteru do benzínov v množstve max. 15% obj. (STN EN 228:1999, resp. jej novelizovaná verzia 2004), pričom zákazník nemusí byť o tom informovaný.

a) Disponibilné výrobné kapacity biozložiek v SR

Disponibilné výrobné kapacity biozložiek v SR predstavujú celkom 100 980 ton/r esterov, 7 600 ton/r bezvodého bioetanolu a 51 000 ton/r ETBE od r. 2006 (zo suroviny bioetanol).

Kapacita výrobní na estery (biozložky pre primiešavanie do motorovej nafty):

Výrobňa	Výrobná kapacita v t/r
Agrifop Stakčín	1 000
EKO IPS Zohor	20 000*)
PD Horné Obdokovce	4 500
PD Šalgovce	1 800
Bioplus Spišská Nová Ves	6 000 *)
Palma Tumys Šenkvice	37 680 *)
Zentiva Hlohovec	30 000 *)
Celkom	100 980

*) produkt kvalitatívne vyhovuje norme STN EN 14214

Zdroj: MP SR

Kapacita výrobní na bezvodý bioetanol/ETBE (biozložky pre primiešavanie do benzínu):

Výrobňa	Výrobná kapacita v t/r
BGV Stará Ľubovňa	3800 *)
IRAF Prietrž	3800 *)
Celkom	7600
Slovnaft Bratislava	51 000 (ETBE)

*) produkt kvalitatívne vyhovuje norme STN 660 835

Zdroj: MP SR, MH SR

b) Domáci spracovatelia ropy a ich podiel na vnútornom trhu

Veľkosť spracovateľských kapacít ropy v SR prevyšuje v súčasnosti požiadavky pre krytie spotreby vnútorného trhu s motorovými palivami; viac ako 50 % produkcie získanej spracovaním ropy sa vyváža. Napriek tejto skutočnosti sa časť motorových palív do SR dováža.

Spracovanie ropy v SR sa uskutočňuje:

- v spoločnosti Slovnaft, a.s. Bratislava komplexne, t.j. rafinérsky a petrochemicky sa spracováva ruská exportná ropa REBCO (Russian Export Blend Crude Oil) a na spracovanie sa dováža vyše 98 % ropy; dodávky sa uskutočňujú ropovodom Družba. Spracovateľská kapacita ropy je ohraničená údajom do 6 mil. t/r;
- v spoločnosti Petrochema, a.s. Dubová rafinérsky sa spracováva buď v tuzemsku vyťažená alebo alternatívne importovaná ropa, ktorá má iné vlastnosti ako je ruská ropa REBCO. Do Petrochemy sa ropa dodáva v železničných cisternách; spracovacia kapacita ropy je ohraničená údajom do 150 tis. t/r.

c) Indikatívne ciele pre primiešavanie biozložiek do motorových palív, ktoré vyplývajú zo smernice 2003/30/ES

Pre dosiahnutie indikatívnych cieľov primiešavania biozložiek do motorových palív (ETBE/bioetanol do benzínu, MERO do nafty), ako to vyplýva z článku 3 smernice 2003/30/ES, je rozhodujúci energetický obsah biozložiek. Pri uplatnení iba jedného druhu biozložky pre splnenie týchto cieľov, jej požitie v % (v prepočte na energetický obsah palív) uvádza nasledovná tabuľka:

Biozložka	Prepočítavací koeficient na energetický obsah (toe/t)	Obsah biozložky v %	
		pre 2 %	pre 5,75 %
bioetanol	0,600	3,33	9,58
ETBE	0,866	2,31	6,64
MERO	0,812	2,46	7,08

Percentuálny obsah biozložiek (v prepočte na energetický obsah) na primiešavanie do motorových palív podľa účelu použitia (bioetanol, alternatívne ETBE do benzínu; MERO do nafty) uvádza nasledovná tabuľka:

Rok	Benzín (ktoe)	Nafta (ktoe)	Palivá spolu (ktoe)	Indikat. ciele zo smernice (%)	Biozložky podľa použitia (%)		
					bioetanol	ETBE	MERO
2005	703	1 022	1 725	2,00	1,36	0,94	1,46
2010	758	1 187	1 945	5,75	3,73	2,59	4,32

Poznámky k tabuľke:

- celkové ročné množstvo motorových palív na primiešavanie biozložiek je u benzínu znížené o viac ako 4 % a u nafty o menej ako 6 %; ide o množstvá (pravidelné obmeny štátnych hmotných rezerv a motorové palivá špeciálneho určenia), do ktorých sa biozložky nebudú primiešavať;
- pre obdobie rokov 2006 – 2010 je navrhnutý medziročný nárast spotreby 1,5 % pre komoditu motorový benzín a 3 % pre komoditu motorová nafta;
- zavedenie jednotky „toe“ (tona ropného ekvivalentu), ako to vyplýva z článku 3 smernice 2003/30/ES, umožňuje prepočítavať a porovnávať jednotlivé tovarové komodity motorových palív a biopalív podľa ich energetického obsahu (pozri prílohu č. 1).

Z uvedeného vyplýva, že splnenie indikatívnych cieľov vyplývajúcich zo smernice 2003/30/ES na vnútornom trhu SR s motorovými palivami by si vyžadovalo **minimálnu potrebu biozložiek** vyjadrenú ako:

Rok	Biozložky podľa použitia (v toe)			Biozložky podľa použitia (v tonách)		
	bioetanol	ETBE	MERO	bioetanol	ETBE	MERO
2005	9 560,8	6 608,2	14 921,2	15 935,0	7 631,0	18 376,0
2010	28 273,4	19 632,2	51 278,4	47 122,5	22 670,0	63 151,0

Poznámky k tabuľke:

- bioetanol, resp. ETBE predstavuje v uvedených prepočtoch alternatívne použitie biozložiek (predovšetkým v závislosti od ich dostupnosti) na primiešavanie do benzínu;
- možno skonštatovať, že z dôvodu zamerania sa výrobcov biozložiek na export svojej produkcie (výrobcovia esterov), ani v r. 2005 nie sú v SR k dispozícii v tuzemsku vyrobené požadované „rámcové“ množstvá biozložiek (investičná výstavba tuzemskej výroby bioetanolu sa zatiaľ nerealizuje; výroba ETBE sa má rozbehnúť až v r. 2006) na splnenie indikatívneho cieľa vyplývajúceho zo smernice 2003/30/ES pre r. 2005.

4. Národný program podpory a rozvoja biopalív na splnenie indikatívnych cieľov zo smernice 2003/30/ES

Národný program rozvoja biopalív (ďalej ako Program biopalív) a jeho „naštartovanie“ pre splnenie navrhovaných národných indikatívnych cieľov v súlade so smernicou 2003/30/ES, nepredstavuje veľkotonážnu náhradu fosílnych motorových palív biopalivami na vnútornom trhu SR v časovom horizonte rokov 2006 až 2010.

Návrh Programu biopalív vychádza z ocenenia disponibilného množstva surovín v SR, ako aj z možností rozvoja v reťazci subjektov „pestovateľ/chovateľ – spracovateľ – výrobca biozložiek a motorových palív – distribútor – spotrebiteľ/zákazník“.

Rastúce ceny fosílnych motorových palív na vnútornom trhu SR v r. 2005 (pozri prílohu č. 3), môžu za určitých podmienok (napr. stabilnejšie ceny u biozložiek) napomôcť implementácii smernice 2003/30/ES, t.j. „naštartovaniu“ Programu biopalív od r. 2006 aj bez podpory zo strany štátu.

Ceny ropy BRENT za barrel sa pohybujú v rozsahu 40 až 60 USD a aj vyššie (I. polrok 2005 oproti r. 2004 vykazuje až 30 %-ný cenový nárast priemernej okamžitej obchodovateľnej ceny u tohto ropného štandardu). Dôsledkom uvedeného cenového vývoja sú aj „rozkolísané“ a tomu zodpovedajúce zvýšené ceny motorových palív.

Možno skonštatovať, že:

- slovenské poľnohospodárstvo disponuje dostatočným pôdnym fondom na dopestovanie surovín potrebných pre výrobu biozložiek. Prijatím Programu biopalív sa vytvoria predpoklady pre postupnú zmenu charakteru poľnohospodárstva, kedy z čistého výrobcu potravín sa stáva aj výrobca surovín pre priemysel a energetiku. Počíta sa, že po realizácii opatrení z „Konceptie využitia poľnohospodárskej a lesníckej biomasy na energetické účely“, bude asi 400 tis. ha pôdy využívaných na pestovanie energetických plodín.
- Disponibilné výrobné kapacity na výrobu esterov z rastlinných olejov sú kapacitne postačujúce pre zabezpečenie navrhnutých národných indikatívnych cieľov do roku 2010, ale postupne bude potrebné zrealizovať určité rekonštrukcie výrobnotechnologických zariadení v častiach lisovanie a extrakcia.
- Výrobné kapacity bezvodého bioetanolu nie sú v súčasnosti postačujúce, čo bude potrebné riešiť investičnou výstavbou nových výrobných kapacít.
- 1. etapa rekonštrukcie výrobných kapacít z výroby MTBE (metyl-tercbutyl éter) na výrobu ETBE (etyl-tercbutyl éter) zo suroviny bioetanol je pred ukončením.
- Primiešavanie biozložiek do fosílnych motorových palív v množstve max. 15 % obj. ETBE do benzínov a v množstve max. 5 % obj. esterov do nafty, ako to vyplýva zo zákona č. 98/2004 Z.z., si nevyžaduje náročné investície do existujúcej súvisiacej distribučnej siete a takto vyrobené motorové palivá v zmesi s biozložkami možno používať v existujúcom parku cestných motorových vozidiel, resp. aj v motoroch, ktoré nesúvisia s cestnou dopravou.
- Zo zákona č. 105/2004 Z.z. o spotrebnej dani z liehu a o zmene a doplnení zákona č. 467/2002 Z.z. o výrobe a uvádzaní liehu na trh v znení zákona č. 211/2003 Z.z. vyplýva, že od dane je oslobodený lieh, ak je určený na použitie na výrobu minerálnych olejov v množstve určenom výrobnou normou spotreby, t.j. v množstve max. 5 % obj., čo ale nie je súčasťou zákona č. 98/2004 Z.z. .

- Zo zákona č. 98/2004 Z.z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení zákona č. 667/2004 Z.z. vyplýva, že:
 - spotrebnou daňou nie sú zaťažené biozložky primiešavané do fosílnych motorových palív a to v množstvách max. 5 % obj. u esterov a max. 15 % obj. u ETBE,
 - bezvodý bioetanol sa neuvádza ako biogénna látka, preto je potrebné zabezpečiť zosúladienie so zákonom č. 105/2004 Z.z. a aj s príslušnou legislatívou EÚ (napr. sadzba spotrebnej dane u bioetanolu je nulová, ak sa bioetanol dodáva z daňového skladu na bioetanol do daňového skladu na bioetanol),
 - primiešavanie biozložiek sa môže vykonávať výlučne v daňových skladoch, ktoré sú zároveň aj výrobcami minerálneho oleja.

Pre zabezpečenie plnenia indikatívnych cieľov vyplývajúcich zo smernice 2003/30/ES je preto potrebné, aby bol prijatý nasledovný návrh Programu biopalív pre primiešavanie biozložiek:

- **pre rok 2006**

prijat' národný indikatívny cieľ náhrady motorových palív vyrobených na báze ropy biopalivami vyjadrený referenčnou hodnotou **2,5 %** (vypočítaný na základe energetického obsahu všetkých benzínov a nafty na dopravné účely).

Zabezpečenie cieľa bude znamenať umiestniť na vnútornom trhu SR s motorovými palivami 1,17 % ETBE (v prepočte na energetický obsah benzínu), t.j. jeho primiešavaním v celkovom množstve 9 646,4 ton ETBE;

ďalej 1,84 % MERO (v prepočte na energetický obsah nafty), t.j. jeho primiešavaním v celkovom množstve 23 861,1 ton esterov.

- **Pre obdobie ďalších rokov 2007 až 2010**

prijat' národné indikatívne ciele náhrady motorových palív vyrobených na báze ropy biopalivami vyjadrené referenčnými hodnotami **3,20 %; 4,00 %; 4,90 % a 5,75 %** (vypočítané na základe energetického obsahu všetkých benzínov a nafty na dopravné účely).

Zabezpečenie týchto cieľov v uvedenom období bude znamenať umiestniť na vnútornom trhu SR s motorovými palivami biozložky v %-nom vyjadrení (v prepočte na energetický obsah) a v množstevnom vyjadrení tak, ako to uvádzajú nasledovné tabuľky.

Percentuálny obsah biozložiek (v prepočte na energetický obsah) na primiešavanie do motorových palív podľa účelu použitia (ETBE, alternatívne bioetanol do benzínu; MERO do nafty) uvádza nasledovná tabuľka:

Rok	Benzín (ktoe)	Nafta (ktoe)	Palivá spolu (ktoe)	Indikat. ciele zo smernice (%)	Biozložky podľa použitia (%)		
					bioetanol	ETBE	MERO
2006	714	1 053	1 767	2,50	1,68	1,17	1,84
2007	725	1 085	1 810	3,20	2,13	1,48	2,37
2008	736	1 118	1 854	4,00	2,65	1,84	2,97
2009	747	1 152	1 899	4,90	3,22	2,23	3,66
2010	758	1 187	1 945	5,75	3,73	2,59	4,32

Z uvedeného vyplýva, že splnenie indikatívnych cieľov vyplývajúcich zo smernice 2003/30/ES na vnútornom trhu SR s motorovými palivami by si vyžadovalo **minimálnu potrebu biozložiek** vyjadrenú ako:

Rok	Biozložky podľa použitia (v toe)			Biozložky podľa použitia (v tonách)		
	bioetanol	ETBE	MERO	bioetanol	ETBE	MERO
2006	11 995,2	8 353,8	19 375,2	19 992,0	9 646,4	23 861,1
2007	15 442,5	10 730,0	25 714,5	25 737,5	12 390,3	31 668,1
2008	19 504,0	13 542,4	33 204,6	32 506,7	15 637,9	40 892,4
2009	24 053,4	16 658,1	42 163,2	40 089,0	19 235,7	51 925,2
2010	28 273,4	19 632,2	51 278,4	47 122,5	22 670,0	63 151,0

Poznámka k tabuľke:

vzhľadom na zákon č. 98/2004 Z.z., použitie bioetanolu voči ETBE predstavuje v uvedených prepočtoch alternatívne použitie biozložiek na primiešavanie do benzínu.

a) Surovinové zabezpečenie Programu biopalív biozložkami

Predpoklad zabezpečenia esterov do r. 2010:

Rok	Estery (t)	Repka (t)	ha na ester	ha celkom	Využitie na estery (%)
2006	23 861,1	71 583	28 633	120 000	23,9
2007	31 668,1	95 004	38 001	120 000	31,7
2008	40 892,4	122 676	49 070	145 000	33,8
2009	51 925,2	155 775	62 310	145 000	43,0
2010	63 151,0	189 453	63 151	160 000	39,5

Zdroj: MP SR

Poznámky k tabuľke:

pri určovaní predpokladu zabezpečenia esterov sa vychádzalo z nasledovných údajov:

- na výrobu 1 t esteru sú potrebné 3 t olejnatých semien,
- v rokoch 2006 až 2009 sa uvažovalo s priemernou hektárovou úrodou 2,5 t repky,
- v roku 2010 - priemerná hektárová úroda 3 t repky,
- celková osevná plocha nesmie prekročiť 12 % v osevnom postupe,
- v tabuľke nie je zohľadnená perspektíva spracovania opotrebovaných jedlých olejov.

Predpoklad zabezpečenia bioetanolu do r. 2010:

variant 1 – kukurica

Rok	Bioetanol (t)	Kukurica (t)	ha na bioetanol	ha celkom	Využitie na bioetanol (%)
2006	19 992,0	49 980	8 330	136 000	6,1
2007	25 737,5	64 342	10 723	136 000	7,9
2008	32 506,7	81 267	13 544	136 000	9,9
2009	40 089,0	100 222	16 704	136 000	12,3
2010	47 122,5	117 805	16 829	140 000	12,0

variant 2 – husto siate obiloviny

Rok	Bioetanol (t)	Husto siate obiloviny	ha na bioetanol	ha celkom	Využitie na bioetanol (%)
2006	19 992,0	65 974	13 195	450 000	3,0
2007	25 737,5	84 932	16 986	450 000	3,8
2008	32 506,7	107 273	21 455	450 000	4,8
2009	40 089,0	132 294	26 459	450 000	5,9
2010	47 122,5	155 500	25 918	450 000	5,8

Zdroj: MP SR

Poznámky k tabuľkám:

pri určovaní predpokladu zabezpečenia bioetanolu sa vychádzalo z nasledovných úvah:

- variant č.1 a variant č. 2 sú uvedené každý na celkovú potrebu bioetanolu z čoho vyplýva, že potenciál suroviny je takmer dvojnásobný a umožňuje v budúcnosti nahradiť syntetický metanol bioetanolom vo výrobe esterov z rastlinných olejov,
- priemerné hektárové úrody kukurice sú 6 t/ha v r. 2006 a 7 t/ha v r. 2010,
- priemerné hektárové úrody husto siatych obilovín sú 5 t/ha v r. 2006 a 6 t/ha v r. 2010,
- na výrobu jednej tony bioetanolu je potrebných 2,5 t kukurice alebo 3,3 t pšenice.

Z uvedených údajov vyplýva, že Slovensko má dostatočné surovinové zázemie na plné pokrytie potrieb biozložiek potrebných pre zabezpečenie „Národného programu rozvoja biopalív“. EÚ prijala v rámci „Spoločnej poľnohospodárskej politiky“ reformu cukru, čím sa aj pre nás otvárajú ďalšie možnosti výroby bioetanolu z cukrovej repy.

b) Technicko-technologické požiadavky Programu biopalív

Zo zhrnutia z úvodu tejto kapitoly vyplýva, že:

- na výrobu esterov z rastlinných olejov sú vybudované postačujúce kapacity,
- kapacity na spracovanie olejnatých semien bude potrebné postupne rekonštruovať (v časti: lisovanie a extrakcia),
- nepostačujúce kapacity na výrobu bioetanolu je potrebné dobudovať,
- 1. etapa rekonštrukcie výrobných kapacít z výroby MTBE na výrobu ETBE (zo suroviny bioetanol) je pred ukončením,
- primiešavanie biozložiek do fosílnych motorových palív v množstve max. 5 % obj. esterov a max. 15 % obj. ETBE, ako to vyplýva zo zákona č. 98/2004 Z.z., si nevyžaduje náročné investície do existujúcej súvisiacej distribučnej siete a takto vyrobené motorové palivá v zmesi s biozložkami možno používať v existujúcom parku cestných motorových vozidiel, resp. aj v motoroch, ktoré nesúvisia s cestnou dopravou,
- požiadavky pre poskytovanie štátnej podpory v oblasti výskumu a vývoja v oblasti biopalív treba uplatňovať v zmysle podmienok, ktoré vyplývajú zo zákona č. 172/2005 Z.z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z.z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.

Možno skonštatovať, že technická a technologická pripravenosť „naštartovať“ Program biopalív, tak zo strany výrobcov biozložiek, ako aj zo strany výrobcov motorových palív, je deklarovateľná.

Vyššie uvedené požiadavky v tejto oblasti (nutné rekonštrukcie a modernizácie, dobudovanie chýbajúcich výrobných kapacít, primiešavanie biozložiek aj vo vyšších koncentráciách) sú aktuálne pre roky 2008, resp. 2009, preto ich realizáciu treba mať pripravenú už teraz, resp. je najvyšší čas s ich prípravou na realizáciu začať a možnosť podpory na ich realizáciu uplatňovať v rámci programov z európskych fondov, ako sú SOP (sektorový operačný program) a ETAP (akčného plánu pre environmentálne technológie) v časovom období rokov 2007 až 2013 (pozri prílohu č. 6).

c) Legislatívne zabezpečenie Programu biopalív

Pre zabezpečenie realizácie Programu biopalív, t.j. splnenie navrhnutých národných indikatívnych cieľov a tým aj transpozície smernice 2003/30/ES do právneho poriadku SR, bude potrebné vykonať nasledovné zmeny v národnej legislatíve SR:

- na základe schválenia predkladaného návrhu uznesenia vlády SR postupovať v zmysle úlohy B.1 (predložiť na prerokovanie a schválenie „Nariadenie vlády“);
- v zmysle úlohy B.3 novelizovať zákon č. 98/2004 Z.z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení zákona č. 667/2004 Z.z. tak, že bioetanol a estery budú definované ako biogénne látky a budú oslobodené od spotrebnej dane, keď sa použijú ako motorové palivo;
uviesť tento zákon do súladu so zákonom č. 105/2004 Z.z. o spotrebnej dani z liehu; primiešavanie biogénnych látok naďalej vykonávať v daňových skladoch, ktoré sú súčasne aj výrobcom minerálneho oleja;
- v zmysle úlohy B.4 novelizovať vyhlášku MŽP SR č. 53/2004 Z.z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie evidencie o palivách tak, že sa doplní o aktuálne verzie technických noriem (STN EN 228:2004, STN EN 590:2004) a zároveň sa doplnia kvalitatívne požiadavky aj na ďalšie alternatívne motorové palivá nachádzajúce sa na vnútornom trhu SR (LPG, CNG).

d) Podpora zo strany štátu na realizáciu Programu biopalív

Pôvodne bol návrh Programu biopalív pripravovaný v alternatíve s finančnou podporou zo strany štátu na primiešavanie minimálneho množstva biozložiek za účelom náhrady časti uhl'ovodíkovej zložky paliva (na základe v súčasnosti platnej legislatívy).

Rastúce ceny fosílnych motorových palív na vnútornom trhu SR v r. 2005 (pozri prílohu č. 3), môžu za určitých podmienok (napr. stabilnejšie ceny u biozložiek) napomôcť implementácii smernice 2003/30/ES aj bez podpory zo strany štátu. Ceny ropy BRENT za barrel sa pohybujú v rozsahu 40 až 60 USD a aj vyššie (I. polrok 2005 oproti r. 2004 vykazuje až 30 %-ný cenový nárast priemernej okamžitej obchodovateľnej ceny u tohto ropného štandardu). Dôsledkom uvedeného cenového vývoja sú aj „rozkolísané“ a tomu zodpovedajúce zvýšené ceny motorových palív.

Na základe uvedeného a v zmysle záverov dohodnutých na úrovni ministerstiev MP SR a MH SR, na rokovanie vlády SR sa predkladá materiál, ktorý neuvažuje s podporou zo strany štátu pre „naštartovanie“ Programu biopalív od r. 2006 a dopady z realizácie navrhnutých národných indikatívnych cieľov budú premietnuté do ceny finálneho motorového paliva.

V situácii, že sa zmenia súčasné podmienky na trhu s motorovými palivami, plnenie národných indikatívnych cieľov si vyžiada prehodnotenie uplatňovania možných foriem podpory (pozri prílohu č. 6) na realizáciu Programu biopalív.

Pre komplexnosť informácie o danej problematike je potrebné uviesť, že niektoré členské štáty EÚ (Rakúsko, Maďarsko) si zvolili, resp. pripravujú model podpory zo strany štátu pri presadzovaní biopalív na trhu s motorovými palivami, ktorý je založený na daňovej diferenciácii v rámci spotrebných daní. Nosnou myšlienkou je skutočnosť, že jedno daňové pásmo je uplatňované pre palivá s nízkym obsahom síry (max. 10 ppm) a zároveň s obsahom biozložky (min. 4,4 % obj.), druhé pásmo sa aplikuje pre bežné, štandardné motorové palivá. Zjednodušuje sa tým súčasný model kalkulácie daní pre biopalivá, ktorý sa odvíja od %-neho množstva obsahu biozložiek v palive, čo bude mať vplyv na režim vracania daní pre jednotlivých výrobcov motorových palív. Zároveň uvedený model ekonomicky stimuluje uvádzať na trh motorové palivá s nízkym obsahom síry a s čo najväčším obsahom biozložiek (pozri prílohu č. 7).

V tejto súvislosti je možné zvážiť takýto model podpory Programu biopalív aj v rámci trhu SR.

Kontaktná osoba: Ing. Peter Lauko
oddelenie energetickej politiky

PRÍLOHOVÁ ČASŤ

(k materiálu „Návrh národného programu rozvoja biopalív“)

- Príloha č. 1 – Rozdelenie alternatívnych palív z hľadiska ich využitia
- Príloha č. 2 – Minimálne sadzby spotrebnej dane (SD) uplatňované na motorové palivá podľa smernice 2003/96/ES (tabuľky A a B z prílohy I.)
- Príloha č. 3 – Ceny motorových palív na vnútornom trhu SR
- Príloha č. 4 – Model výpočtu cenovej kalkulácie fosílného motorového paliva v zmesi s biopalivom (ETBE, ako biozložka na primiešavanie do motorového benzínu)
- Príloha č. 5 – Model výpočtu cenovej kalkulácie fosílného motorového paliva v zmesi s biopalivom (MERO, ako biozložka na primiešavanie do motorovej nafty)
- Príloha č. 6 – Informácia o možnostiach uplatňovania podpory zo strany štátu na realizáciu Programu biopalív.
- Príloha č. 7 – Aktuálna situácia o implementácii smernice 2003/30/ES vo vybraných susedných členských krajinách EÚ.

Rozdelenie alternatívnych palív z hľadiska ich využitia

Alternatívne palivá z hľadiska ich využitia možno rozdeliť do dvoch základných skupín:

A) palivá priamo nahradzujúce klasické motorové palivá:

- propán/bután (LPG – skvapalnený ropný plyn),
- zemný plyn v stlačenej forme (CNG) alebo v skvapalnenej forme (LNG),
- etanol (palivo E100 a jeho „homológy“ E85, E90, E10),
- estery (prevažne metyl- estery) z rastlinných olejov a živočíšnych tukov,
- vodík.

B) palivá vyrobené aspoň čiastočne na inej ako na ropnej báze (uhlie, zemný plyn, rastlinné a teda obnoviteľné zdroje), ktoré sa používajú ako komponenty do klasických motorových palív:

- metanol,
- etanol,
- étery, prevažne typu MTBE, ETBE, TAME, TAEE,
- estery (prevažne metyl estery) mastných kyselín pripravené reesterifikáciou rastlinných, prípadne aj živočíšnych olejov (FAME, VOME, MERO, EERO).

Skupina látok označovaná pojmom „**biopalivá**“ tvorí podskupinu alternatívnych palív, ktoré sú vyrábané na báze rastlinných/živočíšnych zdrojov. Do tejto skupiny možno predovšetkým zaradiť bioetanol a metyl/etyl estery z rastlinných olejov a živočíšnych tukov.

Je dôležité, aby sa pri biopalivách používala správna terminológia v ich názvosloví. Termínu „metylestery mastných kyselín“ odpovedá anglická skratka FAME (fatty acid methyl esters). Je možné použiť aj ekvivalentný termín „metylestery z rastlinných olejov a živočíšnych tukov“.

Popri metylesteroch nie je vylúčené aj využitie etylesterov, a malo by sa s nimi uvažovať. Znamenalo by to v terminológii použiť tvar „metyl alebo etylestery mastných kyselín“. Avšak príprava etylesterov nateraz nie je ešte bežná a aj v materiále uvedené bilancie vychádzajú z hmotnosti metylesterov.

Rovnako skratka MERO sa používa pre označenie metylesterov z repkového oleja, prípadne pre metylestery z rastlinných olejov. (Česi rozlišujú MERO – ME z rastlinného oleja, a MEŘO – ME z repkového oleja). Výraz MERO tým nie je dostatočne široký, nepokrýva napr. metylestery zo živočíšnych tukov. Je preto správne používať širší termín ME. Potom „ME (FAME) sú metylestery mastných kyselín pripravené reesterifikáciou (transesterifikáciou) rastlinných olejov a živočíšnych tukov“.

Názvy požívaných skratiek znamenajú:

MTBE (metyl-tercetyl éter)
ETBE (etyl-tercetyl éter)
TAME (tercamyl-metyl éter)
TAEE (tercamyl-etyl éter)

FAME (Fatty Acids Methyl Ester)
VOME (Vegetable Oil Methyl Ester)
MERO (metyl ester z repkového oleja)
EERO (etyl ester z repkového oleja)

Na prepočet v energetických jednotkách (1 tona ropy = 1 tona ropného ekvivalentu) sa používajú nasledovné prepočítavacie koeficienty (*zdroj: OECD – IEA Statistics, základné definície*):

1 tona motorového benzínu = 1,070 toe (tona ropného ekvivalentu),

1 tona motorovej nafty / plynového oleja = 1,035 toe,

1 tona ťažkého vykurovacieho oleja = 0,960 toe,

1 tona MERO (FAME) = 0,812 toe,

1 tona bioetanolu = 0,600 toe,

1 tona ETBE (TAME) = 0,866 toe,

1 tona metanolu = 0,476 toe,

1 tona MTBE = 0,840 toe,

1 tona LPG = 1,130 toe,

1 tona CNG = 0,917 toe, resp. 10^3 m^3 CNG = 0,809 toe.

(1 toe = 0,041868 TJ)

Minimálne sadzby spotrebnej dane (SD) uplatňované na motorové palivá
podľa smernice 2003/96/ES (tabuľka A z prílohy I.)

Tovarová komodita	Sadzby SD v EÚ (€/1 000 l)		Súčasnú sadzby SD v SR	
	od 01.01.2004	od 01.01.2010	(Sk/1 000 l)	(€/1 000 l)
olovnatý benzín (2710 11 31 2710 11 51 2710 11 59)	421	421	18 000	436,52
bezolov. benzín (2710 11 41 2710 11 45 2710 11 49)	359	359	15 500	375,89
plynový olej (2710 19 41 2710 19 49)	302	330	14 500	351,64
petrolej (2710 19 21 2710 19 25)	302	330	14 500	351,64
LPG (2711 12 11 2711 19 00)	125	125	7 800 Sk/t cca 4 286 (Sk/1 000 l)	cca 103,94 (€/1 000 l)
zemný plyn (2711 11 00 2711 21 00)	2,6 €/GJ	2,6 €/GJ	100 Sk/ 1 GJ	2,43 €/ 1 GJ

Minimálne sadzby SD uplatňované na motorové palivá používané na priemyselné a komerčné
účely podľa čl. 8 ods. 2 smernice 2003/96/ES (tabuľka B z prílohy I.)

Tovarová komodita	Sadzby SD v EÚ	Súčasnú sadzby SD v SR	
plynový olej (2710 19 41 2710 19 45 2710 19 49)	21 (€/1 000 l)	6 800 (Sk/1 000 l) (označené plynové oleje)	164,91 (€/1 000 l)
petrolej (2710 19 21 2710 19 25)	21 (€/1 000 l)	nie je ustanovená sadzba SD	-
LPG (2711 12 11 2711 19 00)	41 (€/ 1 000 l)	7 800 Sk/1 000 kg cca 4 286 (Sk/1 000 l)	cca 103,94 (€/1 000 l)
zemný plyn (2711 11 00 2711 21 00)	0,3 (€/1 GJ)	100 (Sk/1 GJ)	2,43 (€/ 1 GJ)

Poznámky k tabuľkám:

- pri prepočte sadziieb SD z menovej jednotky Sk na Euro (€) použil sa kurz zo dňa 01.10.2003, ktorý platil pre r. 2004, t.j. 1 € = 41,235 Sk (zdroj: www.nbs.sk);
- súčasné sadzby SD v SR vyplývajú zo zákona č. 98/2004 Z.z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení zákona č. 667/2004 Z.z. .

Ceny motorových palív na vnútornom trhu SR
(zdroj: OECD - IEA Statistics „Energy Prices and Taxes – quarterly statistics“)

Bezolovnatý motorový benzín s OČVM 91, (v Sk/liter)

	Cena bez dane	Spotrebná daň	DPH (%)	DPH (v Sk/liter)	Dane spolu	Celková cena paliva
2001	13,77	11,78	23	5,88	17,66	31,43
2002	12,62	11,80	23	5,62	17,42	30,04
2003	12,25	13,95	20	5,24	19,19	31,44
2004	14,10	15,50	19	5,62	21,12	35,18
1. Q 2005	-	-	-	-	-	-
2. Q 2005	-	-	-	-	-	-
3. Q 2005	-	-	-	-	-	-

Bezolovnatý motorový benzín s OČVM 95, (v Sk/liter)

	Cena bez dane	Spotrebná daň	DPH (%)	DPH (v Sk/liter)	Dane spolu	Celková cena paliva
2001	14,01	11,79	23	5,93	17,72	31,73
2002	12,65	11,80	23	5,63	17,43	30,08
2003	12,25	13,95	20	5,24	19,19	31,44
2004	14,10	15,50	19	5,62	21,12	35,18
1. Q 2005	13,06	15,50	19	5,43	20,93	33,99
2. Q 2005	15,28	15,50	19	5,85	21,35	36,63
3. Q 2005	17,63	15,50	19	6,29	21,79	39,42

Bezolovnatý motorový benzín s OČVM 98, (v Sk/liter)

	Cena bez dane	Spotrebná daň	DPH (%)	DPH (v Sk/liter)	Dane spolu	Celková cena paliva
2001	15,54	11,78	23	6,28	18,06	33,60
2002	14,70	11,80	23	6,10	17,90	32,60
2003	14,46	13,95	20	5,68	19,63	34,09
2004	16,25	15,50	19	6,04	21,54	37,78
1. Q 2005	15,25	15,50	19	5,84	21,34	36,59
2. Q 2005	17,43	15,50	19	6,26	21,76	39,18
3. Q 2005	19,54	15,50	19	6,66	22,16	41,70

Poznámka:

OČVM je oktánové číslo motorového benzínu stanovované výskumnou metódou podľa technickej normy STN EN 25 164.

Motorová nafta diesel, (v Sk/liter)

	Cena bez dane	Spotrebná daň	DPH (%)	DPH (v Sk/liter)	Dane spolu	Celková cena paliva
2001	12,60	12,31	23	5,73	18,04	30,64
2002	11,67	11,20	23	5,26	16,46	28,13
2003	11,79	13,15	20	4,99	18,14	29,93
2004	13,94	14,50	19	5,41	19,91	33,85
1. Q 2005	14,27	14,50	19	5,47	19,97	34,24
2. Q 2005	16,37	14,50	19	5,87	20,37	36,74
3. Q 2005	18,61	14,50	19	6,29	20,79	39,40

Alternatívne motorové palivo LPG, (v Sk/liter)

	Cena bez dane	Spotrebná daň	DPH (%)	DPH (v Sk/liter)	Dane spolu	Celková cena paliva
2002	8,10	1,83	14	1,39	3,22	11,32
2003	8,92	3,31	14	1,71	5,02	13,94
2004	9,29	4,26	19	2,58	6,83	16,12
1. Q 2005	9,24	4,26	19	2,56	6,82	16,06
2. Q 2005	8,74	4,26	19	2,47	6,73	15,47

Alternatívne motorové palivo CNG

Predáva sa na plniacich staniach SPP (Slovenský plynárenský priemysel) a jeho cena v mesiaci 12/2004 bola 14,56 Sk/m³, resp. 17,33 Sk/m³ (vrátane 19 % DPH). Od 01.01.2005 sú stanovené nové ceny (*zdroj: www.spp.sk*).

S účinnosťou od 01.01.2005 zemný plyn kódu kombinovanej nomenklatúry 2711 11 00 a 2711 21 00 určený na použitie, ponúkaný na použitie alebo použitý ako motorové palivo má ustanovenú sadzbu spotrebnej dane 100,- Sk/GJ, resp. 3 400 Sk/1 000 m³ (zákon č. 667/2004 Z.z., § 6 ods. 1 písm. g).

Komentár k tabuľkám

Pri daňovom zaťažení u tovarových komodít motorové palivá ide o nepriame dane, t.j. o spotrebnú daň (SD) vzťahujúcu sa na minerálne oleje a o univerzálnu daň z pridanej hodnoty (DPH). SD aj DPH sú zakalkulované v predajnej cene týchto tovarov a daňovníkmi sú spotrebitelia (fyzické alebo právnické osoby), výrobcovia alebo dovozcovia sú iba platitelia dane do rozpočtu.

Aktuálne sadzby SD (v platnosti od 01.05.2004) vyplývajú zo zákona č. 98/2004 Z.z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení zákona č. 667/2004 Z.z. . Problematiku o DPH upravuje zákon č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty v znení zákona č. 651/2004 Z.z. (univerzálna sadzba DPH 19 % je v platnosti od 01.01.2004).

Vyššie uvedené údaje v tabuľkách o cenách motorových palív sú pravidelne zverejňované, ale naproti tomu nie je povinnosťou zverejňovať predajné marže u týchto tovarových komodít (v reťazci subjektov výrobca, dovozca, predávajúci sa považujú za dôverné obchodné údaje) a pre konečného spotrebiteľa sú jednoducho nedostupné.

**Model výpočtu cenovej kalkulácie
fosílného motorového paliva v zmesi s biopalivom
ETBE – (etyl-tercbutyl éter), ako biozložka na primiešavanie
do motorového benzínu**

(v Sk/liter)

	IQ 2004	IIQ 2004	IIIQ 2004	IVQ 2004	r. 2004	IQ 2005	apríl a máj 2005	január až máj 2005
Cena benzínu celkom	33,58	35,54	36,16	35,35	35,16	33,99	36,28	35,13
DPH (daň z pridanej hodnoty)	5,36	5,67	5,77	5,64	5,61	5,43	5,79	5,61
Spotrebná daň (SD)	15,50	15,50	15,50	15,50	15,50	15,50	15,50	15,50
Distribučná marža celkom *	3,26	3,50	3,78	4,34	3,72	3,16	3,87	3,52
„Čistá“ cena benzínu	9,46	10,86	11,11	9,86	10,32	9,91	11,11	10,51
Cena bioetanolu	20,43	19,72	19,32	19,24	19,68	18,94	20,27	19,60
Vykalkulovaná cena ETBE	18,47	19,57	19,70	19,01	19,19	18,65	20,49	19,57
Cena benzínu v zmesi s 15 % obj. ETBE	10,81	12,17	12,40	11,23	11,64	11,22	12,51	11,87
Znížená sadzba SD pre benzín + ETBE	14,38	14,38	14,38	14,38	14,38	14,38	14,38	14,38
Cena zmes. paliva bez DPH	28,45	30,05	30,56	29,95	29,74	28,76	30,76	29,77
Cena zmes. paliva aj s DPH	33,86	35,76	36,37	35,64	35,39	34,22	36,60	35,43
Zvýšenie ceny zmesného paliva	+ 0,28	+ 0,22	+ 0,21	+ 0,29	+ 0,23	+ 0,23	+0,32	+ 0,30

Poznámky k tabuľke:

- * údaje sú publikované v periodickom prehľade o cenách „Petroleum Finance“ a použili sa pre „čisté“ palivá a aj pre palivá s primiešanou biozložkou,
- ETBE sa vyrobilo z dovezeného bioetanolu na výrobnéj jednotke v spoločnosti Slovnaft, a.s. Bratislava a cena ETBE je vykalkulovaná na základe technologického chodu tejto výrobnéj jednotky,
- model výpočtu cenovej kalkulácie vychádza z podkladov spoločnosti Slovnaft, a.s. Bratislava (cenové údaje v prvých siedmich riadkoch), ostatné cenové údaje sú vypočítané pre motorový benzín v zmesi s 15 % obj. ETBE,
- znížená sadzba SD vyplýva zo zákona č. 98/2004 Z.z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja.

Záver

Posledný riadok uvedenej tabuľky predstavuje zvýšenie ceny u motorového benzínu, ktorý obsahuje 15 % obj. ETBE. Vzhľadom na neustály vývoj cien, optimálne je tieto údaje vyhodnocovať štvrťročne.

Uplynulý rok 2004 je na základe takéhoto modelu kalkulácie vyjadrený priemerným zvýšením ceny o 0,23 Sk/liter. V benzíne v zmesi s ETBE ale poklesne energetický obsah paliva o cca 3 % a vyrovnanie tohto poklesu by v cenovom vyjadrení (napr. prídavkom ETBE) predstavovalo ďalšie zvýšenie o cca 0,70 Sk/liter, t.j. **priemerné zvýšenie ceny celkom** by predstavovalo údaj vyšší o cca **0,93 Sk/liter**.

**Model výpočtu cenovej kalkulácie
fosílného motorového paliva v zmesi s biopalivom
MERO (metylester z repkového oleja), ako biozložka na primiešavanie
do motorovej nafty**

(v Sk/liter)

	IQ 2004	IIQ 2004	IIIQ 2004	IVQ 2004	r. 2004	IQ 2005	apríl a máj 2005	január až máj 2005
Cena nafty celkom	31,53	33,01	34,57	36,03	33,79	34,24	36,50	35,37
DPH (daň z pridanej hodnoty)	5,03	5,27	5,52	5,75	5,39	5,47	5,83	5,65
Spotrebná daň (SD)	14,50	14,50	14,50	14,50	14,50	14,50	14,50	14,50
Distribučná marža celkom *	3,49	3,80	3,25	4,09	3,66	3,77	4,19	3,98
„Čistá“ cena nafty	8,51	9,44	11,30	11,69	10,24	10,51	11,97	11,24
Cena MERO	27,62	27,39	27,33	27,16	27,37	26,63	27,66	27,15
Cena nafty v zmesi s 5 % obj. MERO	9,47	10,34	12,11	12,47	11,10	11,31	12,75	12,04
Znížená sadzba SD nafta+MERO	13,775	13,775	13,775	13,775	13,775	13,775	13,775	13,775
Cena zmes. paliva bez DPH	26,74	27,92	29,14	30,34	28,54	28,86	30,72	29,80
Cena zmes. paliva aj s DPH	31,82	33,22	34,68	36,10	33,96	34,34	36,56	35,46
Zvýšenie ceny zmesného paliva	+ 0,29	+ 0,21	+ 0,11	+ 0,07	+ 0,17	+ 0,10	+ 0,06	+ 0,09

Poznámky k tabuľke:

- * údaje o distribučnej marži sú publikované v periodickom prehľade o cenách „Petroleum Finance“ a použili sa pre „čisté“ palivá a aj pre palivá s primiešanou biozložkou,
- model výpočtu cenovej kalkulácie vychádza z podkladov spoločnosti Slovnaft, a.s. Bratislava (cenové údaje v prvých šiestich riadkoch), ostatné cenové údaje sú vypočítané pre motorovú naftu v zmesi s 5 % obj. MERO,
- znížená sadzba SD vyplýva zo zákona č. 98/2004 Z.z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja.

Záver

Posledný riadok uvedenej tabuľky predstavuje zvýšenie ceny u motorovej nafty, ktorá obsahuje 5 % obj. MERO. Vzhľadom na neustály vývoj cien, optimálne je tieto údaje vyhodnocovať štvrtročne.

Uplynulý **rok 2004** je na základe takéhoto modelu kalkulácie vyjadrený priemerným zvýšením ceny o 0,17 Sk/liter. V naftu v zmesi s MERO ale poklesne energetický obsah paliva o cca 1 % a vyrovnanie tohto poklesu by v cenovom vyjadrení (napr. prídavkom MERO) predstavovalo ďalšie zvýšenie o cca 0,36 Sk/liter, t.j. **priemerné zvýšenie ceny celkom** by predstavovalo údaj vyšší **o cca 0,53 Sk/liter**.

I n f o r m á c i a

o možnostiach uplatňovania podpory zo strany štátu na realizáciu Programu biopalív.

Rastúce ceny fosílnych motorových palív na vnútornom trhu SR v r. 2005 (pozri prílohu č. 3), môžu za určitých podmienok (napr. stabilnejšie ceny u biozložiek) napomôcť implementácii smernice 2003/30/ES, t.j. „naštartovaniu“ Programu biopalív od r. 2006 aj bez podpory zo strany štátu a dopady z realizácie navrhnutých národných indikatívnych cieľov premietnuté do ceny finálneho motorového paliva (s povinne primiešaným minimálnym podielom biozložiek) bude znášať konečný spotrebiteľ.

Treba ale upozorniť na skutočnosť, že už v r. 2008 si plnenie národných indikatívnych cieľov bude vyžadovať primiešavanie biozložiek do fosílnych motorových palív aj vo vyšších ako minimálnych množstvách, čo si vyžiada prehodnotenie uplatňovania možných foriem podpory na realizáciu Programu biopalív.

Informatívne možno uviesť, že prípadné uplatňovanie podpory možno realizovať nasledovnými formami:

- A. čerpanie podpory zo štátneho rozpočtu z príslušnej kapitoly vecne príslušného ministerstva v zmysle „Pravidiel štátnej pomoci a ich uplatňovanie Európskou komisiou“,
- B. čerpanie finančných prostriedkov pre plánovacie obdobie rokov 2007 až 2013 z európskeho fondu pre regionálny rozvoj (ERDF) prostredníctvom „Sektorového operačného programu (SOP)“,
- C. v rámci implementácie akčného plánu pre environmentálne technológie (ETAP – Environmental Technologies Action Plan).

Ad A.

V rámci príslušnej kapitoly štátneho rozpočtu vecne príslušných ministerstiev (MP SR, MH SR) možno uplatňovať požiadavky na čerpanie finančných prostriedkov na podporu výrobcov biozložiek.

V zásade platí, že výška finančnej podpory má zodpovedať rozdielu medzi vyššími nákladmi (aktuálnymi cenami) na výrobu biopalív a výškou nákladov (aktuálnych cien) na výrobu fosílnych motorových palív.

Podľa čl. 16 smernice 2003/96/ES je možnosť podporiť rozvoj biopalív uplatnením oslobodenia od dane alebo zníženej sadzby dane, ktorú je možné realizovať v zmysle čl. 6 tejto smernice priamo alebo refundáciou. Podľa čl. 26 tejto smernice môžu tieto opatrenia predstavovať štátnu pomoc v zmysle článku 88 ods. 3 Zmluvy o Európskom spoločenstve.

Úľava na sadzbách dane spolu s priamou podporou smerovanou pestovateľom olejnatých semien/obilnín alebo výrobcov biozložiek, je Európskou komisiou posudzovaná ako štátna pomoc a podlieha jej schváleniu. Pri schvaľovaní jej smerovania a výšky Európska komisia prihliada na riziko tzv. „over compensation“, t.j., aby poskytnutá štátna pomoc nebola vyššia ako zvýšené náklady na výrobu biopalív (zmesných palív s primiešanou biozložkou).

Takúto formu štátnej pomoci nemožno uplatňovať ako podporu pre výstavbu, resp. na rekonštrukciu zariadení na výrobu biozložiek.

V zmysle smernice 2003/96/ES a pravidiel o štátnej pomoci je v nasledujúcej tabuľke uvedený rámec pre výpočet daňovej úľavy/oslobodenia od dane v prospech biopalív.

(v €/1 000 litrov)	Biopalivo
Suroviny (surovinové zdroje)	+
Práca (pracovná sila)	+
Preplatenie investícií (splácanie splátok)	+
Prechodné spracovanie (podľa potreby rozpísané podrobnejšie), resp. predbežné (medzi-) spracovanie	+
Logistika	+
Predajná cena vedľajšieho produktu	-
Priama (štátna) pomoc/podpora	-
Výrobné náklady	
Obchodná marža (napr. rozdiel medzi nákupnou a predajnou cenou – minimálny zisk)	+
Prepočítavací faktor (na energetický obsah)	+
Spolu (bez daní)	T
Trhová cena fosílného paliva (bez daní)	P

Poznámky:

- maximálne zníženie spotrebnej dane, ktoré nevedie k nadmernej kompenzácii, je dané rozdielom hodnôt (P – T). DPH zostáva zachovaná.
- Podpora sa poskytne za predpokladu, že biozložka bude vyrobená v zariadení umiestnenom na území Slovenska a zo suroviny dopestovanej na Slovensku.

Ad B.

Európsky fond pre regionálny rozvoj (ERDF) umožní uchádzať sa o podporu na realizáciu Sektorového operačného programu (SOP) pre obdobie rokov 2007 až 2013.

SOP by mal predstavovať samostatný programovací dokument za oblasti priemyslu, energetiky, cestovného ruchu, ochrany spotrebiteľa, výskumu a vývoja, inovácií, obchodu a ďalších služieb, vrátane štruktúry riadiacich orgánov. Vzťahuje sa na regióny, ktoré zodpovedajú úrovni NUTS II, t.j. ktorých HDP (hrubý domáci produkt) na obyvateľa meraný paritou kúpnej sily za posledné roky je menší ako 75 % priemeru Spoločenstva.

Z geografického hľadiska pokrýva celé územie Slovenskej republiky, okrem Bratislavského kraja.

SOP bude vypracovaný ako súčasť Národného strategického referenčného rámca SR a táto úloha vyplýva z uznesenia vlády SR č. 465/2004. Harmonogram pre vypracovanie Národného strategického referenčného rámca na obdobie 2007-2013 je ako príloha uznesenia vlády. V zmysle bodu B.2 z predmetného uznesenia vlády SR bola ustanovená stála pracovná skupina na úrovni ministrov, ktorá prerokovala a schválila správu o stave prác na vypracovaní Národného strategického referenčného rámca na obdobie 2007-2013 (vláda SR ju schválila dňa 20.10.2004). V zmysle záverov z prvého zasadnutia pracovnej skupiny ministrov bola ustanovená medzirezortná pracovná skupina na úrovni odborníkov (za vecne príslušné ministerstvá), ktorí majú skúsenosti s tvorbou strategických dokumentov a eurodokumentov súvisiacich s členstvom SR v EÚ.

Ad C.

Akčný plán pre environmentálne technológie (ETAP) je ďalším z podporných nástrojov schválených Európskou komisiou pre uplatňovanie podpory na plnenie indikatívnych cieľov z národného Programu biopalív v rokoch 2007 až 2013.

Problematika je navrhnutá ako bod 10 – „Podpora využívania biopalív v doprave“, v rámci finančných nástrojov pre obnoviteľné zdroje energie a energeticky účinné technológie.

Príloha č. 7

Smernica 2003/30/ES, článok 4, ods. 1:

„...predkladanie výročných správ EK členskými štátmi EÚ
k termínu 01.07. každého roka k problematike biopalív ...“

(zdroj: http://europa.eu.int/comm/energy/res/legislation/biofuels_members_states_en.htm)

Aktuálna situácia

v implementácii smernice 2003/30/ES vo vybraných susedných členských krajinách EÚ

Česká republika

„Druhá správa pre EK k realizácii smernice 2003/30/ES“

Uplatnenie sa biopalív na trhu ČR

MEŘO – bionafta

V r. 2004 zmluvní výrobcovia (s priznanou podporou Státním zemědělským intervenčním fondem – SZIF) vyrobili cca 145 tis. t zmesnej motorovej nafty (ZMN 30) s obsahom min. 31 % m/m MEŘO. Nízka produkcia repky olejnej v hospodárskom roku 2003/2004 si vynútila dovoz cca 27,6 tis. t repky olejnej zo zahraničia pre výrobu uvedeného množstva biopalíva.

V súlade s nariadením vlády č. 148/2005 Sb. Zo dňa 06.04.2005 o stanovení podmienok pre poskytovanie dotácie na nepotravinárske využitie semena repky olejnej pre výrobu MEŘO, s notifikáciou EC DGC N206/2004 zo dňa 30.06.2004 a s následnou prenotifikáciou (apríl – máj 2005) predpokladá sa v r. 2005 výroba MEŘO v množstve 50 tis. t a následná výroba ZMN 30, t.j. cca 156 tis. t pre umiestnenie na vnútornom trhu ČR s motorovými palivami. Obdobne v súlade s technickými opatreniami a úpravou súčasnej legislatívy boli vytvorené podmienky pre uplatnenie sa čistého MEŘO na trhu s motorovými palivami. Nakoľko ide o prvý rok jeho uvádzania na trh, je ťažké odhadnúť záujem spotrebiteľov.

Bioetanol

Využitie bioetanolu v motorových palivách bolo v predchádzajúcich rokoch minimálne a vo väčšine prípadov šlo o skúšobnú prevádzku, s cieľom odskúšať jeho možné uplatnenie sa na trhu. Širšie využívanie bioetanolu sa plánuje od r. 2007, kedy by sa mali uviesť do prevádzky jeho nové výrobné kapacity. Zároveň by sa mala v rovnakom termíne ukončiť výstavba potrebného logistického zázemia pre distribúciu bioetanolu v distribučných systémoch motorových palív.

Predpokladá sa uplatnenie bioetanolu v priamej forme, t.j. v množstve do 5 % v/v v zmesi s benzínom, ako aj v nepriamej forme ako ETBE (obsahuje 47 % v/v bioetanolu), t.j. v množstve až 15 % v/v v zmesi s benzínom. Okrem uvedených spôsobov trhového uplatnenia sa bioetanolu možno predpokladať využitie palív s vysokým obsahom bioetanolu. Takéto palivá sa komerčne označujú ako E 85 (palivo obsahujúce 85 % bioetanolu, 10 % benzínu a 5 % aditívov) a E 95 (palivo obsahujúce 95 % bioetanolu a 5 % aditívov). Využitie takýchto palív čo do množstva je závislé od počtu vozidiel prispôbených takýmto palivám, ako aj od prispôbenosti distribučnej siete na tento druh motorových palív.

V nasledujúcich tabuľkách č. 1 a 2 sú uvedené množstvá dodávok motorových palív na trh v ČR v rokoch 2000 až 2004, vrátane výhľadu až do r. 2010 a uvedené sú aj celkové dodávky biopalív (MEŘO a bioetanol) s výhľadom do r. 2010. Podiel biopalív na trhu s motorovými palivami je uvedený jednak z hľadiska objemovej koncentrácie v zmesi, jednak z hľadiska energetického obsahu.

Tabuľka č. 1: spotreba motorových palív v ČR

	(v tis. ton)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2010
Benzín	1 974,40	2 033,63	2 094,64	2 267,50	2 335,01	2 393,85	2 441,85	2 627,31
Nafta	2 668,40	2 837,80	3 211,12	3 487,26	3 661,90	3 807,05	3 883,71	4 040,95
LPG	207,40	211,20	244,80	242,35	244,75	242,30	239,88	250,00
Spolu:	4 850,20	5 082,63	5 550,56	5 997,11	6 241,66	6 443,20	6 565,44	6 918,26

Tabuľka č. 2: výroba biopalív a ich podiel na trhu ČR s motorovými palivami

	(v tis. ton)							
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2010
MEŘO	62,20	39,60	68,80	47,00	50,00	100,00	200,00	250,00
bioetanol	-	-	-	-	-	20,00	175,00	220,00
<i>podiel</i>	<i>%-ny podiel – objemový obsah / energetický obsah (označený „e“)</i>							
podiel MEŘO na trhu s naftou	2,33	1,40	2,14	1,35	1,37	2,63	5,15	6,19
	2,06 e	1,23 e	1,89 e	1,19 e	1,21 e	2,32 e	4,55 e	5,47 e
podiel bioetanolu na trhu s benzínom	-	-	-	-	-	0,84	7,17	8,37
	-	-	-	-	-	0,58 e	4,95 e	5,78 e

Podpora výroby a využitie biopalív v ČR

MEŘO – bionafta

K tomu, aby bolo možné bionaftu, resp. MEŘO uplatniť na trhu s motorovými palivami, je nevyhnutné kompenzovať zvýšené výrobné náklady a nižšiu energetickú účinnosť zmesného paliva. Za týmto účelom vláda ČR dňa 06.04.2005 schválila nariadenie č. 148/2005 Sb. o stanovení podmienok pre poskytovanie dotácie na nepotravinárske využitie semena repky olejnej pre výrobu MEŘO. Táto dotácia bola schválená Európskou komisiou pod číslom N206/2004 zo dňa 30.06.2004. Vzhľadom k tomu, že v tomto roku došlo došlo k miernej úprave dotácie na nepotravinárske využitie repky olejnej pre výrobu MEŘO, bola vykonaná jej prednotifikácia (apríl – máj), podľa ktorej sa predpokladá v r. 2005 výroba MEŘO

v množstve 50 tis. ton a následne výroba ZMN 30, t.j. cca 156 tis. ton s umiestnením na trhu ČR s motorovými palivami.

Kompenzácia zvýšených výrobných nákladov a nižšej energetickej účinnosti bionafty sa skladá z poskytovania dotácie a zo zníženej sadzby spotrebnej dane. V zmysle zákona č. 353/2003 Sb. o spotrebných daniach, je pre zmesné palivo – bionaftu s objemovým obsahom MEŘO 31 % spotrebná daň vo výške 6 866,- Kč na 1 000 litrov. Táto sadzba predstavuje v porovnaní so sadzbou SD pre motorovú naftu (9 950 Kč na 1 000 litrov) skutočnosť, že MEŘO v zmesi s naftou má nulovú sadzbu SD.

Bioetanol

Aj pre bioetanol platí, že nie je možné uplatňovať ho na trhu bez kompenzácie zvýšených výrobných nákladov a nižšej energetickej účinnosti. Pre tento účel bol vytvorený kompenzačný systém, ktorý odpovedá rámcu danom smernicou 2003/96/ES. Tento systém je v súčasnosti notifikovaný Európskou komisiou.

So zámerom podpory širšieho využívania motorových palív s prímiesou bioetanolu podporilo sa niekoľko výskumných projektov. Jedným z týchto projektov bolo overenie výroby ETBE na výrobnej jednotke MTBE v Kralupoch nad Vltavou. Skúšobná výroba preukázala, že výroba ETBE je reálna i bez nárokov na vysoké investície spojené s úpravou výrobnej jednotky. Ďalším významným projektom bolo testovanie možností využitia zmesí benzínu a bioetanolu. Testovaných bolo celkom 15 rôznych zmesí, pričom sledovaný obsah bioetanolu bol postupne zvyšovaný z 5 % v/v na 30 % v/v.

V súčasnosti je zo zámerom podpory využívania motorových palív s vyšším obsahom bioetanolu (E 95) riešený grantový projekt „Výskum motorových palív pre vznetrové motory s vysokým obsahom biozložky so zameraním na testovanie ich vlastností a možnosti využitia k pohonu vozidiel v doprave“. Cieľom tohto projektu je výber najperspektívnejšieho paliva pre vznetrové motory s vysokým obsahom biozložky (bioetanolu), návrh jeho zloženia a overenie úžitkových a prevádzkových vlastností tohto paliva, vrátane ekonomického rozboru prevádzky vozidiel na toto palivo.

Rakúsko

„Biopalivá v sektore dopravy v Rakúsku: 2005“ (Druhá správa pre EK k realizácii smernice 2003/30/ES)

Informácia o biopalivách v Rakúsku

Opatrenia podporujúce využitie biopalív v sektore dopravy

Oslobodenie od dane / zníženie sadzby dane

Zákon o spotrebnej dani z minerálneho oleja (BGBl. I No 180/2004) bol novelizovaný dňa 30.12.2004 a vyplývajú z neho nasledovné sadzby SD pre motorové palivá na množstvo 1 000 litrov paliva:

pre motorový benzín

- od 31.12.2004 do 01.10.2007
 - s obsahom síry neprevyšujúcim 10 mg/kg 417 €
 - s obsahom síry prevyšujúcim 10 mg/kg 432 €
- po dátume 30.09.2007
 - s obsahom minimálne 44 litrov biozložky
 - a s obsahom síry neprevyšujúcim 10 mg/kg 412 €
 - inak (v inom prípade) 445 €

pre motorovú naftu

- od 31.12.2004 do 01.10.2005
 - s obsahom síry neprevyšujúcim 10 mg/kg 302 €
 - s obsahom síry prevyšujúcim 10 mg/kg 317 €
- po dátume 30.09.2005
 - s obsahom minimálne 44 litrov biozložky
 - a s obsahom síry neprevyšujúcim 10 mg/kg 297 €
 - inak (v inom prípade) 325 €

pre biopalivá (biozložky)

čisté biopalivá majú nulovú sadzbu SD.

Požiadavka nahradenia biopalivami

Smernica 2003/30/ES bola transponovaná do národnej legislatívy Rakúska novelizáciou „Rakúskej vyhlášky o palivách z r. 1999“ zo dňa 04.11.2004 – uvedená ako BGBl. II, No 417/2004.

Následne (podľa toho), **od 1 októbra 2005**, vzhľadom na uvedené sadzby SD v Rakúsku, náhradami sa na trhu umiestni **2,5 %** biopalív alebo iných alternatívnych palív v r. **2006** (vyjadrené ako energetický obsah na benzín a naftu). Tento národný indikatívny cieľ náhrady sa zvýši na 4.3 % od termínu 01.10.2007 a na 5.75 % od termínu 01.10.2008 (zo smernice 2003/30/ES to vyplýva až pre r. 2010).

Vzhľadom na podmienky nahradenia biopalivami je tu otázka, že kto takúto náhradu na trhu s palivami uskutoční v Rakúsku po prvýkrát, alebo do Rakúska dovezie v pevne zabudovanej palivovej nádrži motorového vozidla.

Národné surovinové zdroje pre výrobu biomasy

Biodiesel

V súčasnosti Rakúsko prevádzkuje 9 veľkokapacitných a 3 pilotné výrobné jednotky na biodiesel o celkovej kapacite viac ako 100 tis. ton/rok.

Podľa informácie výrobcov sa v r. 2004 vyrobilo 55 tis. ton biodieselu pre rakúsky trh, ďalšia výroba bola predmetom exportu.

Etanol

V súčasnosti Rakúsko neprevádzkuje veľkokapacitnú výrobu bioetanolu.

3.3 Predaj motorových palív v Rakúsku v rokoch 2001 až 2004 (v tonách):

	2001	2002	2003	2004
Benzín (OČ 91 až 94)	599 831	603 783	597 989	563 869
Benzín (OČ 95 až 97)	1 311 286	1 444 538	1 530 973	1 492 409
Benzín (OČ 98)	87 038	93 445	93 519	77 039
Diesel	4 674 751	5 175 368	5 741 610	5 935 601

Zdroj: Ministerstvo hospodárstva a práce v Rakúsku

Množstvá biopalív

Množstvá biopalív požadovaných pre roky 2005 a 2006 môžu sa odhadnúť z predpokladanej spotreby palív a z rozboru rakúskej lodnej dopravy. Množstvo je vypočítané na základe energetického obsahu palív. Predpokladalo sa, že cestovné náklady sa nezmenia, keď sa budú používať biopalivá, ktoré možno charakterizovať iba na základe dodržania celkového energetického množstva.

Výkyvy v spotrebe palív vyplývajúce z rozdielných energetických obsahov biopalív sú zohľadnené vo výpočtových kalkuláciách.

Ako už bolo uvedené v správe v časti 3.1.2, od termínu 01.10.2005 náhradami sa na trhu umiestni 2,5 % biopalív alebo iných alternatívnych palív, vyjadrené energetickým obsahom benzínu a nafty. Tento ekvivalent náhrady predstavuje cca 54 000 ton biopalív pre 3 mesiace r. 2005. Odhad náhrady pre roky 2005 a 2006 sa prakticky týka biodieselu.

Odhadované množstvo biodieselu pre r. 2006, za predpokladu, že indikatívny cieľ náhrady bude 2,5 % (v prepočte na energetický obsah), predstavuje cca 223 000 ton.

Maďarsko

Správa Maďarskej republiky pre EK o podpore využívania biopalív v sektore dopravy (predložené ešte ako prvá správa v zmysle článku 4 smernice 2003/30/ES)

Prijaté opatrenia na podporu využívania biopalív

Program biodiesel

V rámci tohto programu boli v Maďarsku v r. 1999 vybudované dve experimentálne výrobné jednotky. S využitím ich kapacity sa uvažovalo v tzv. „uzavretom systéme“, vytvorenou integráciou subjektov pestovateľ-výrobca s tým, že biodiesel bude oslobodený od spotrebnej dane. Zámerom pilotného projektu bolo umožniť ďalšie spracovanie poľnohospodárskej výroby na biodiesel a uvedených výrobných jednotkách. Ale v dôsledku nedostatočných ekonomických stimulov (daňová politika – nemotivujúce sadzby spotrebných daní) program neuspel.

Rozhodnutie vlády o podpore trhu s biopalivami

V termíne 09/2004 vláda MR schválila materiál ministerstva hospodárstva – národný program o podpore využívania biopalív v sektore dopravy. Cieľom programu bolo zaviesť regulačné prostredie pre biopalivá na úplne komerčnom (obchodnom) základe. Vláda schválila návrh pokračovať v refundácii (uhrádzaní) spotrebnej dane až do r. 2010 za účelom zvýšiť podiel využívania biopalív a tým podporiť primiešavanie biopalív do fosílnych motorových palív.

Tak ako používanie bioetanolu (etanolu) a ETBE (etyl-tercetyl éter) vyrobeného z bioetanolu, ako aj používanie biodieselu vyrobeného z rastlinných olejov v niekoľkých členských štátoch EÚ, je to prijateľné aj pre Maďarsko až do r. 2010. S ohľadom na profesionálne a finančné úvahy, priame primiešavanie bioetanolu do motorového benzínu je v súčasnosti neaktuálne, hoci technicky nie je obmedzenie primiešavať ETBE vyrobený pridaním izobutylénu (vedľajší produkt zo spracovania ropy). Aktuálne je potrebná výrobná kapacita na bioetanol pre požadovanú výrobu 40 tisíc tón ETBE. Prvý stupeň výrobnéj kapacity ETBE môže byť zrealizovaný za 6 až 12 mesiacov, zdvojnásobenie výrobnéj kapacity si vyžaduje čas 3 až 4 rokov, cieľovým stavom je výrobná kapacita 100 tis. t/r ETBE (potreba bioetanolu je 50 tis. t/r).

Široká voľba možností môže vytvoriť priestor v oblasti výroby biodieselu ako výsledok vhodných modifikácií vo finančných (cenových) usmerneniach a vo vytvorení dlhodobiejšieho bezpečného podnikateľského prostredia. „Naštartovanie“ programu biopalív sa očakáva koncom r. 2005 s primiešavaním max. 5 % biodieselu do motorovej nafty (v súlade s európskou kvalitatívnou normou).

Stratégia zdaňovania pre biopalivá

Vládny návrh novelizácie zákona o spotrebnej dani (so zmenami od r. 2005 na podporu využívania biopalív) bol predložený na schválenie do parlamentu. V súlade s novými usmerneniami, distributéri ETBE a biodieselu si budú môcť v termíne od 01.01.2005 do 31.12.2010 uplatňovať refundáciu spotrebnej dane.

Celkový predaj motorových palív v sektore dopravy

Z podkladov MF MR vyplýva, že v r. 2003 sa v Maďarsku predalo 146 PJ motorových palív. V bilanciách nie je zahrnuté využívanie biopalív.

Národný indikatívny cieľ pre r. 2005

Maďarskou vládou odsúhlasený národný indikatívny cieľ primiešavania biopalív pre r. 2005 je vyjadrený referenčnou hodnotou **0,4 až 0,6 %** (vyjadrené na energetický obsah palív).

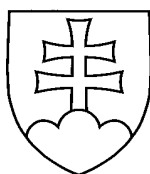
Táto referenčná hodnota je nižšia, ako to vyplýva zo smernice 2003/30/ES. Zo smernice pre členské štáty EÚ tiež vyplýva, že zníženie referenčnej hodnoty je prípustné z nasledovných dôvodov:

- a) limitovaný národný potenciál pre výrobu biopalív z biomasy;
- b) zdroje pre výrobu z biomasy budú využívané pre iné účely ako v sektore dopravy, ďalej to sú špeciálne technické a klimatické charakteristiky príznačné pre trh s motorovými palivami;
- c) národné programy využívajúce svoje zdroje na výrobu iných biopalív ako pre sektor dopravy a tieto sú ekvivalentom k predmetu biopalív zo smernice EÚ.

Maďarsko má limitovaný potenciál výroby biopalív. Primárnym faktorom brzdenia pokroku je, že výrobné kapacity sa môžu rozširovať iba v dlhšom časovom období.

V prípade biodieselu, v porovnaní s ďalšími časťami Európy, my sa potrebujeme zaoberať slabým národným priemerom dosahovanej úrody repky (cca 1,8 t/ha), ako by bol efektívnejší, ale zber ktorého závisí od klimatických podmienok.

Napriek tomu zber a upotrebenie opotrebovaného jedlého oleja u nás môže zohrať dôležitú úlohu (potrebné štúdie sa iba začali vypracovávať).

UZNESENIE VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

č. 1022

z 21. decembra 2005

k národnému programu rozvoja biopalív

Číslo materiálu: 21666/2005

Predkladateľ: podpredseda vlády a minister hospodárstva a minister pôdohospodárstva

Vláda

A. schvaľuje

národný program rozvoja biopalív a z neho vyplývajúce indikatívne ciele vyjadrené referenčnými hodnotami pre roky 2006 až 2010 tak, ako sú uvedené v bode 4 programu;

B. ukladá

podpredsedovi vlády a ministrom hospodárstva

B.1. v spolupráci s ministrom pôdohospodárstva a ministrom životného prostredia predložiť na rokovanie vlády návrh nariadenia vlády SR, ktorým sa zabezpečí realizácia národného programu rozvoja biopalív

do 31. marca 2006

B.2. v spolupráci s ministrom pôdohospodárstva predložiť na rokovanie vlády hodnotiaci materiál o používaní biozložiek v motorových palivách v zmysle nariadenia vlády SR

každoročne do 31. októbra

podpredsedovi vlády a ministrom financií

B.3. pripraviť návrh novelizácie zákona č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení zákona č. 667/2004 Z. z. tak, aby biogénne látky boli oslobodené od spotrebnej dane, keď sa používajú ako motorové palivo; zároveň ho zosúladiť so zákonom

č. 105/2004 Z. z. o spotrebnej dani z liehu

do 30. júna 2006

ministrom životného prostredia

B.4. pripraviť návrh novelizácie vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 53/2004

Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie evidencie o palivách

do 30. júna 2006

Vykonajú: podpredseda vlády a minister hospodárstva
podpredseda vlády a minister financií

Zoznam vydaných osvedčení o súlade investičného zámeru s dlhodobou koncepciou energetickej politiky

Číslo rozhodnutia	Žiadateľ	Umiestnenie zariadenia	Charakteristika zariadenia	Tepelový výkon (MWh)
Dátum				
265/2005-200 24.2.2005	RETTENMEIER Tatra Timber, s.r.o., Pod lipami 68, Liptovský Hrádok	Liptovský Hrádok	Kotolňa na biomasu	9
388/2005-200 1.3.2005	Ružomerská energetická spoločnosť, a.s., Textilná 23, Ružomberok	Ružomberok	Kotol K4 o výkone 40t/h	26,1
779/2005-200 30.3.2005	Martinská teplárenská, a.s., Robotnícka 17, 036 80 Martin	Martin	Kotol K4 na biomasu o výkone 70t/h	60
802/2005-200 1.4.2005	Mestský bytový podnik, s.r.o., Sedlišťská 1446/7, Púchov	Púchov	Zdroj tepla a rozvodný teplovodný systém	21,5
823/2005-200 4.4.2005	Martinská teplárenská, a.s., Robotnícka 17, 036 80 Martin	Martin	Zmena parovodu 5/II Juh na horúcovod	10
1042/2005-200 30.5.2005	Zvolenská teplárenská, a.s., Lučenecká cesta 25, 961 50 Zvolen	Zvolen	Rekonštrukcia spaľovacích zariadení	310
1386/2005-200 31.5.2005	Trnavská teplárenská, a.s., Coburgova 84, 917 42 Trnava	Trnava	Výstavba horúcovodu (ul. G. Dusíka – Tajovského ul.)	40
1387/2005-200 31.5.2005	Trnavská teplárenská, a.s., Coburgova 84, 917 42 Trnava	Trnava	Výstavba horúcovodu (Študentská – Botanická)	40
1388/2005-200 31.5.2005	Trnavská teplárenská, a.s., Coburgova 84, 917 42 Trnava	Trnava	Výstavba horúcovodu (Bottova ul.)	50
1567/2005-200 6.7.2005	Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby Gucmanovej 17/670, 920 41 Leopoldov	Leopoldov	Rekonštrukcia zásobovania ústavu teplom	12
1298/2005-200 16.8.2005	ENERGO-THERM SLOVAKIA, s.r.o., Rajčianska ul. 32 821 07 Bratislava	Žilina	Výstavba zariadenia na kombinovanú výrobu elektriny a tepla	400
2939/2005-200 8.12.2005	Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s. Miletičova 5	Lemešany	Transformovňa Lemešany 400/110 kV	

	824 84 Bratislava		a rekonštrukcia rozvodne 400 kV Lemešany	
97/2006-3010 27.1.2006	Lupčianka, s.r.o. Bellova 2038, Liptovský Mikuláš	Partizánska Lupča	Spracovanie bioodpadu, výroba plynu a kogenerácia v rámci regionálnej kompostárne	0,073
149/2006-3010 13.2.2006	Adato Energy, s.r.o. Šafárikova 1 934 01 Levice	Levice	Vybudovanie paroplynového cyklu 80 MW _e Levice	80

Kontaktná osoba: Ing. Juraj Novák
oddelenie energetickej politiky

Členské štáty Organizácie pre zákaz chemických zbraní - OPCW

Zoznam členských štátov OPCW, ktoré podpísali a ratifikovali Dohovor o zákaze chemických zbraní k 22. 11. 2005 je uverejňovaný vo Vestníku MH SR v súlade so zákonom č. 129 / 1998 Z. z. o zákaze chemických zbraní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zoznam slúži pre orientáciu podnikateľskej verejnosti, pretože pre vývoz a dovoz chemických látok, ktoré podliehajú kontrolnému režimu Dohovoru o zákaze chemických zbraní sa vzťahujú v zmysle zákona č. 129 / 1998 Z. z. určité obmedzenia i v závislosti na tom či štát je alebo nie je členským štátom OPCW.

1. Afganistan	39. Filipíny	78. Kuvajt
2. Albánsko	40. Fínsko	79. Laos
3. Alžírsko	41. Francúzsko	80. Lesotho
4. Andorra	42. Gabon	81. Lichtenštajnsko
5. Antigua a Barbuda	43. Gambia	82. Litva
6. Argentína	44. Ghana	83. Líbya
7. Arménsko	45. Grenada	84. Lotyšsko
8. Austrália	46. Grécko	85. Luxembursko
9. Azerbajdžan	47. Gruzínsko	86. Macedónsko
10. Bahrajn	48. Guatemala	87. Madagaskar
11. Bangladéš	49. Guinea	88. Maďarsko
12. Belgicko	50. Guyana	89. Malajzia
13. Belize	51. Holandsko	90. Malawi
14. Benin	52. Honduras	91. Maldivy
15. Bhután	53. Chorvátsko	92. Mali
16. Bielorusko	54. India	93. Malta
17. Bolívia	55. Indonézia	94. Maroko
18. Bosna a Hercegovina	56. Irán	95. Marshallove ostrovy
19. Botswana	57. Írsko	96. Mauretánia
20. Brazília	58. Island	97. Maurícius
21. Brunej	59. Jamajka	98. Mexiko
22. Bulharsko	60. Japonsko	99. Mikronézia
23. Burkina Faso	61. Jemen	100. Moldavsko
24. Burundi	62. Jordánsko	101. Monako
25. Cookove ostrovy	63. Južná Afrika	102. Mongolsko
26. Cyprus	64. Kambodža	103. Mozambik
27. Čad	65. Kamerun	104. Namíbia
28. Česká republika	66. Kanada	105. Nauru
29. Čile	67. Kapverdy	106. Nemecko
30. Čína	68. Karibati	107. Nepál
31. Dánsko	69. Katar	108. Niger
32. Djibouti	70. Kazachstan	109. Nigéria
33. Dominika	71. Keňa	110. Nikaragua
34. Ekvádor	72. Kirgizsko	111. Niue
35. Eritrea	73. Kolumbia	112. Nový Zéland
36. Estónsko	74. Kongo	113. Nórsko
37. Etiópia	75. Kostarika	114. Omán
38. Fidži	76. Kórejská republika	115. Pakistan
	77. Kuba	116. Palau

117. Panama	139. Spojené arabské emiráty	157. Thajsko
118. Papua Nová Guinea	140. Spojené štáty americké	158. Timor
119. Paraguaj	141. Srbsko a Čierna hora	159. Togo
120. Peru	142. Srí Lanka	160. Tonga
121. Pobrežie Slonoviny	143. Sudán	161. Trinidad a Tobago
122. Poľsko	144. Surinam	162. Tunisko
123. Portugalsko	145. Svazijsko	163. Turecko
124. Rakúsko	146. Svätý Krištof a Nevis	164. Turkménsko
125. Rovníková Guinea	147. Svätá Lucia	165. Tuvalu
126. Rumunsko	148. Svätý Tomáš a Princov Ostrov	166. Uganda
127. Ruská federácia	149. Svätý Vincent a Grenadíny	167. Ukrajina
128. Rwanda	150. Šalamúnove ostrovy	168. Uruguaj
129. Salvádor	151. Španielsko	169. Uzbekistan
130. Samoa	152. Švajčiarsko	170. Vatikán
131. San Maríno	153. Švédsko	171. Vanuatu
132. Saudská Arábia	154. Tadžikistan	172. Veľká Británia a Severné Írsko
133. Senegal	155. Taliansko	173. Venezuela
134. Seychely	156. Tanzánia	174. Vietnam
135. Sierra Leone		175. Zambia
136. Singapur		176. Zimbabwe
137. Slovenská republika		
138. Slovinsko		

Kontaktná osoba: Ing. František Babuška
 odbor riadenia obchodovania s citlivými tovarmi

Vydavateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Mierová 19, 827 15 Bratislava,

tel. ústredňa 4854 1111, fax - podateľňa: 4333 7827.

Redakcia: tajomník PhDr. Pavol Richtarčík, právna ochrana JUDr. Milan Orsáry, redaktorka Viera Remayová, grafik Stanislav Pálka.

Členovia redakčnej rady: Ing. Tomáš Hlavatý, PaedDr. Helena Bačikovská, Ing. Eva Szabóová, Mgr. Dagmar Hlavatá, PhDr. Miroslav Poláček, Ing. Michal Duranko, RNDr. Jozef Horváth, Ing. Ján Ježo, Ing. Mária Suranová, Ing. Mária Valovičová, JUDr. Boris Balog, Ing. Stanislav Péli.

Vychádza: podľa potrieb ministerstva, 3 až 5 častok do roka.

Tlač: SÚVAHA, spol. s r. o., Prievozská 14/A, 821 09 Bratislava 26.

Objednávky na predplatné, priamy predaj a distribúciu zabezpečuje SÚVAHA, spol. s r.o., tel. č. 02/534 14 778, tel./fax: 02/534 14 135. Predplatné na rok 2006 je 700,- Sk. Vyúčtovanie sa uskutoční na konci roka. **Registračné číslo** MK SR: 1514/1996 zo dňa 2. 8.1998, náklad: 200 ks.